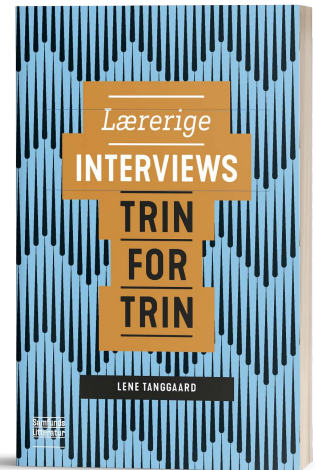

Samfunds litteratur

Kapitel 7 - Fase 3: Analyse af interviews

En udvidet gennemgang af den tematiske analyses seks trin

1. Bliv kendt med datamaterialet

Her gælder det om at læse og at lytte til materialet for således at få det 'ind under huden'. Man kan med fordel forberede til analyse ved at lave en transskription, læse teksten igennem flere gange og gradvist gøre sig selv fortrolig med denne. Man kan tilsvarende lytte til lydfiler, og det er altid tilrådeligt at lytte til interviews igen, især hvis man ikke selv har lavet interviewene, men alligevel forventes at analysere disse. Undervejs som du bliver mere familier med materialet, kan du begynde at skrive noter, enten i siden af teksten eller på en notesblok. Her er der mange mulige veje til at begynde at forstå materialet.

2. Lav de første kodninger

Kodning er et begreb, der bruges flittigt i kvalitative analyser og også i tematisk analyse. Her er pointen, at man udpeger meningsenheder, nærmest som det også sker i den fænomenologiske analyse, hvor man leder efter meningsenheder, men her forstås det også som en teknisk ting, hvor man altså udpeger områder i teksten eller i lydfilen, som man gør til genstand for ekstra interesse. Koderne kan være både beskrivende og mere fortolkende, og de kan angå både enkelte linjer i interviewet og mere samlede enheder. En kode kan fx være, at her oplever personen angst, her nævnes moderens sygdom, her fremgår det, at en bestemt begivenhed indtraf. Koder og selve kodningsprocessen hjælper til at finde hoved og hale i materialet, til at huske og til langsomt at begynde at se mønstre i materialet. Det lyder kryptisk og mystik at kode, men det er basalt set blot et udtryk for en ordningsbestræbelse af materialet. Det kan gøres på mange forskellige måder, og det er altid en god idé at finde en kodningsmåde, der passer til én selv, samtidig med, at man skal være i stand til åbent at lægge sine strategier frem for læseren af materialet, så det bliver åbenlyst, hvordan selve kodningen reelt er foregået.

3. Led efter temaer

Temaer bygger på kodningerne, men er udtryk for mere konsistente mønstre i datamaterialet, der korresponderer med eller svarer på forskningsspørgsmålet eller temaet for undersøgelsen. Det kan involvere en form for samling af koderne, og det handler basalt set om at lede efter de sammenhængende meningsenheder, der viser sig i materialet. Braun og Clarke understreger, at temaerne ikke springer ud af stoffet, men at det er en aktiv proces, der involverer de øjne og de hænder, der er på materialet. Det er altså ikke sådan, at temaerne automatisk vokser ud af kodningen, men snarere således, at de gennem en møjsommelig læsning og et arbejde med teksten vil vise sig gradvist. I et projekt med LGBT+ studerende var der to temaer, der viste sig at være ret konsistente. Det ene angik det at springe ud, og det andet handlede om forskellige måder at være og at udtrykke sin egen homoseksualitet på, hvilket var temaer, der relaterede sig til forskernes forskningsspørgsmål. Clarke og Braun understreger, at man igennem temaerne også skal tænke over, hvordan man skaber en samlet fortælling, og de foreslår, at man kan sammenligne det med at lægge et puslespil og gradvist kunne se det store billede.

4. Gå kritisk gennem temaerne

Denne fase involverer en form for kritisk gennemgang af de temaer, der er analyseret frem. Er det de rigtige? Hænger de sammen? Er der for mange? Hvordan fungerer de? Er nogle af temaer reelt blot koder, kan nogen af dem undværes, og hvad måtte mangle? Denne fase involverer en form for leg, hvor man agerer djævlens advokat over for egne analyser. Det kan være, at det også er her, at man skal slå nogle temaer ned, som man måtte have forelsket sig i uden grund. Det lyder voldsomt, men når først et tema er skrevet frem, kan det være vanskeligt at skille sig af med det igen. Det kan ikke desto mindre være en væsentlig opgave i forbindelse med dette trin.

5. Definér og giv temaerne navn

De sidste to faser hænger tæt sammen, for i fase 5 er man typisk i gang med at skrive. I denne del, hvor man for alvor definerer og giver temaerne navn, er man nede i den mere detaljerede del af analysen, hvor der også udvælges og selekteres i fx interview-sekvenser, der nævnes i selve den tekst, der udgør formidlingen af undersøgelsen. Her man må vise og begrunde, hvorfor lige netop disse temaer og sekvenser fra interviewet er relevante at trække frem, og hvordan de bidrager til den samlede historie, der fortælles.

6. Skriv rapporten

I kvalitativ forskning er det ikke sådan, at man forbereder, laver interviews og analyserer dem, og så formidler man og skriver temaerne frem. Det er en integreret del af hele processen. Temaerne skal præsenteres logisk og konsistent, og de skal relateres til den øvrige og anden forskning, der findes på området.

Kilde: Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds.), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2. Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (pp. 57–71). American Psychological Association.